

Beantwoording van de 7 vragen uit het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK)

Het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving bevat normen waaraan goed beleid of goede regelgeving dient te voldoen. Uitgebreide informatie vind je op www.naarhetiak.nl (klik dan op de tekst "Naar het IAK" in de linker kolom).

1. Wat is de aanleiding?

De vierde Europese anti-witwasrichtlijn verplicht de EU-lidstaten tot het houden van een centraal register met informatie over uiteindelijk belanghebbenden (in het Engels '*ultimate beneficial owner*', afgekort UBO) van vennootschappen en andere juridische entiteiten.

2. Wie zijn betrokken?

Het concept wetsvoorstel raakt bepaalde ondernemingen en rechtspersonen in zin van de Handelsregisterwet 2007, instellingen die onder de reikwijdte van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft) vallen, de Financiële inlichtingen eenheid (FIU-NL) en bevoegde autoriteiten (waaronder Wwft-toezichthouders).

3. Wat is het probleem?

Het verhullen van de werkelijke aard of herkomst van opbrengsten uit misdrijven verkregen en het gebruiken van rechtmatig of onrechtmatig verkregen gelden voor terroristische doeleinden zijn ernstig ontwrichtend voor de samenleving. Het versluieren van de herkomst van opbrengsten uit misdrijven verkregen stelt daders van deze misdrijven in staat om buiten het zicht van onder meer de autoriteiten te blijven en ongestoord van het vergaarde vermogen te genieten. Het beschikbaar kunnen maken van geldstromen ten behoeve van het financieren van terrorisme vergroot het risico op terroristische aanslagen, zowel binnen de Europese Unie als daarbuiten. Bekend is dat personen die betrokken zijn bij witwassen en financiering van terrorisme gebruik maken van juridische structuren. Het is van groot maatschappelijk belang dat daders van voornoemde misdrijven hun identiteit niet verborgen kunnen houden achter verhullende juridische structuren.

4. Wat is het doel?

Het doel van de richtlijn en daarmee van het op te richten register is het voorkomen van het gebruik van het financiële stelsel voor het witwassen van geld of terrorismefinanciering. Het bijhouden van UBO-informatie in het handelsregister dient tevens het bevorderen van de rechtszekerheid in het economisch verkeer en van de economische belangen van handel, industrie, ambacht en dienstverlening. Tot slot wordt ook de rechtshandhaving door de overheid gediend.

5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Het concept wetsvoorstel strekt tot implementatie van een Europese richtlijn.

6. Wat is het beste instrument?

Om de bepalingen uit de vierde Europese anti-witwasrichtlijn aangaande het centraal register voor uiteindelijk belanghebbenden in Nederland te implementeren, is een wijziging van bestaande wet- en regelgeving nodig.

7. Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

Het onderhavige concept wetsvoorstel brengt, als gevolg van de implementatie van de vierde Europese anti-witwasrichtlijn, ten opzichte van bestaande wet- en regelgeving naar verwachting een toename van de administratieve lasten met zich.
Ondernemingen en rechtspersonen zullen niet alleen toereikende, accurate en actuele informatie over hun UBO's moeten inwinnen en bijhouden, maar ook moeten doorgeven aan het register van

uiteindelijk belanghebbenden. Aan instellingen die onder de reikwijdte van de Wwft vallen alsmede aan de Financiële inlichtingen eenheid (FIU-NL) en bevoegde autoriteiten (waaronder Wwft-toezichthouders) zal op termijn een terugmeldplicht worden opgelegd. Indien dergelijke instellingen en instanties in het kader van hun werkzaamheden stuiten op UBO-informatie die afwijkt van de informatie in het UBO-register, dienen zij dit te melden aan de beheerder van het register, de Kamer van Koophandel.

De gevolgen voor rijksoverheid bestaan uit het (ICT-matig) bouwen van het register, het vullen van het register met UBO-informatie en het beheer en de exploitatie ervan.

Het onderhavige wetsvoorstel betreft het registreren van persoonsgegevens van uiteindelijk belanghebbenden. Het bijhouden van UBO-informatie in het handelsregister heeft dan ook gevolgen voor de privacy van uiteindelijk belanghebbenden. Zoals in paragraaf 7 van het algemeen deel van de memorie van toelichting is vermeld, is het bijhouden van UBO-informatie in het handelsregister noodzakelijk en proportioneel.